Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Thomæ Goodwini Moses & Aaron Seu Civiles & Ecclesiastici Ritus Antiquorum Hebræorum

Godwin, Thomas

Bremæ, MDCCX

VD18 12442798

Cap. VIII. De metationibus tentoriorum & castris Israëlitarum.

urn:nbn:de:gbv:45:1-18703

Visual Library

CAP. VIII.

De metationibus tentoriorum & castris Israëlitarum.

I. TEmplum Israëlitarum in desertis vagantium fuit *Tabernaculum*, & domicilia *tentoria*, adeo ut *castra* ipsorum dici potuerint *urbs mobilis*.

II. *Castra* distinguebantur in tres partes. In centro seu in medio erat *Tabernaculum cum atriis*, quod vocabant *castra Majestatis Divinæ*. Circum ea proximè habitationes figebant Sacerdotes & Levitæ, quibus cura tabernaculi commissa, & propterea proxima habitatio commodissima erat. Hæc vocabant *castra Levi*. In extrema parte circum Levitas sua metabantur *tentoria* duodecim Tribus, vocabantque *castra Israëlis*.

III. *Prima castra* erant instar templi cathedralis cum cœmeterio. *Secunda* instar loci privilegiarii prope templum, in quo erecta sunt pro clericorum habitationibus Collegia. *Tertia* velut corpus urbis, ubi cives seu laïci habitant.

IV. Totorum *castrorum forma* verisimiliter putatur

tano. Hinc *Zohar*: *Qui absque punctis legit, similis est illi, qui sine fræni equitat.*

tatur fuisse (1) *quadrata*; quidam dicunt eadem exivisse in 12. milliarium longitudinem, & 12. milliarium latitudinem. *Uziel Num.* II. 3. A parte Orientali tendebant hæ tres Tribus, *Juda*, *Isaschar*, & *Zebulon*. A parte Australi, *Ruben*, *Simeon*, & *Gad*. A parte Occidentali, *Ephraïm*, *Manasse*, & *Benjamin*. A parte Boreali, *Dan*, *Ascher*, & *Naphthali*. Et hæ Tribus constituerunt extrema, seu *Israëlis castra*.

V. Inter singulas Tribus, in singulis his quatuor partibus, patebant spatia magna instar platearum, in quibus, quemadmodum in Foris, emebatur vendebaturque, ac ubi institores Cereales apportabant, reducebantque. Ὀυδενί τε ἄλλῳ ἢ πόλει καθισταμένῃ καὶ κατορθωμένῃ ἐῴκει *nulli alii rei, quàm urbi benè ordinatæ & dispositæ similia sunt*, scil. castra, *Joseph. l. 3. antiq. c. 11. p. 57.*

VI. Tra-

(1) Romanorum *castra* eandem penè faciem tulêre. Erant quoque *quadrata*, posito in medio Prætorio, seu tabernaculo, quod *Imperatores*, *Dictatores*, *Consulesque* occupabant. Deinde erat *Quæstorium*; & postea *Tribuni gregariique* tendebant. Media *castra* dividebant viæ, quas dicebant *plateas* & *strigas*, nec aberant *fora*. Quatuor itidem portæ emittebant copias in prælium euntes. Credibile est, quòd Diabolus Hammonis templum juxta hanc *castrorum* formam strui voluerit, quippe non absimile fuit, uti describit *Curtius* aliique. Postmodum *castra* Israëlitarum bella moventium videntur fuisse orbis instar & coronæ formata & pilata, *Esa.* XXII. 18. XXIX. 3. *Job.* XV. 24. Quòd autem castra Israëlitarum non in 12. milliarium longitudinem, nec in totidem milliarium latitudinem, ut *Jonathan Uziel* tradidit, extensa fuerint, sed tantùm circitèr duo milliaria Germanica patuerint, demonstrat Illustris *Ludolfus Dissertat. de locustis p.* 45. 46.

VI. Tradunt Hebræi, filios Israëlis castra ita metatos fuisse circa tabernaculum, ut unum milliare interfuerit, h. e. spatium mille passuum, quod est iter Sabbathi, *P. Fagius. Num.* 2. 3. quod colligitur ex *Jos.* III. 4. ubi præcipitur spatium cubitorum 2000. inter populum & Arcam. Postea tendebant castra Levitæ: A parte quidem Orientali, *Moses & Aaron & Sacerdotes*; à parte Australi, *Cohathitæ*; à parte Occidentali *Gersonitæ*; à parte Boreali *Meraritæ*.

VII. In meditullio erant *castra Divinæ Majestatis*. Huc allusit *David Psal.* XLVI. 6. *Deus est in medio ejus; non movetur.* Stabilitâ Republicâ, partes Hierosolymæ æquali modo distinctæ fuêre. A portis Hierosolymæ ad montem templi erant *castra Israëlis*; à porta montis templi ad portam atrii (quæ aliàs vocatur *porta Nicanoris*) erant *castra Levi*; à porta atrii & longiùs erant *castra Majestatis Divinæ. Maimon. in Bethhabchirah. c.* 7. *sect.* 11.

VIII. Adhæc sciendum est, quòd duodecim Tribubus fuerint quatuor principalia (2) *vexilla*; singula *vexilla* trinis Tribubus: quam ob

 causam

(2) Olim visæ sunt mappæ Geographicæ Palestinæ, quæ ostendebant signa cujusvis Tribus, ex benedictione morientis Jacobi ex parte desumpta. *Ruben* gerebat tres *ursos* obambulantes; *Juda leonem* in pedes erectum; *Dan anguem* in se innexum; *Simeon gladium* erectum; *Levi* duas *tabulas*; *Joseph bovem*; *Nephthali cervam*; *Isaschar asinum*; *Benjamin lupum* &c. Sed ob tres rationes non videntur

causam Ecclesia dicitur *terribilis ut acies vexillis instructæ. Cant.* VI. 4. Vocabulum Hebr. דֶּגֶל *vexillum Num.* II. 2. vertunt LXX. τάγμα *ordinem, turmam.* Ἄνθρωπος ἐχόμενος κατὰ τάγμα αὐτοῦ *quisque juxta ordinem suum. Chaldæi* vocant תִּקְסָא (quam vocem mutuantur à Græcis, quibus τάξις idem est) *ordinem*: ut גְּבַר עַל תִּקְסֵיהּ *quisque juxta ordinatas suas acies.* Hinc suum loquendi modum sumpsit Paulus 1. *Cor.* XV. 23. Ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι.

IX. Singula *vexilla* putantur fuisse tribus coloribus tincta, secundùm colores gemmarum in pectorali, & gestâsse Patriarcharum nomina. *Jonath. Uz. Num.* II. 3. Verùm hæc proportio vacillat; *nam Tribus Levi*, quæ hîc reliquis Tribubus non annumeratur, suam tamen gemmam habebat in pectorali. *Joseph* autem, cujus gemma in pectorali fuit *Beryllus*, hîc constituit duas Tribus,

dentur hæc posse stare. 1. Quia in benedictione Jacobi de Josepho nulla fit mentio *bovis*, licèt in benedictione Mosis; si autem hæ benedictiones Jacobi & Mosis confunduntur, non sola Tribus *Juda* geret *leonem*, sed & tribus *Dan*, de qua idem dicitur, quod de *Juda*, nempe quòd sit גּוּר אַרְיֵה *Catulus leonis. Deut.* XXXIII. 22. 2. Quia *Simeon* & *Levi* dicuntur habuisse diversa signa, cùm in benedictione Jacobi utraque Tribus sub una prophetia contineatur, nec in benedictione Mosis *Simeon* peculiarem benedictionem sortiatur. 3. Quia Hebræi de signis istis prorsùs discrepant. Vid. *Drus. in Pentat.* & *Broun. in Pseudodoxia Epidemica.*

Landesbibliothek Oldenburg

Tribus, *Ephraim & Manassen*, cui tamen non possunt duo ex pectorali colores tribui.

X. Singulis *vexillis* sua erat *inscriptio*. In primo exaratum erat illud *Num.* X. 35. *Surge Jehova, & dispergantur inimici tui, fugiantque osores tui à vultu tuo.* Præterea putant Hebræi, quòd singulis *vexillis* impressum fuerit peculiare *signum*. In *vexillo* Ruben dicunt fuisse imaginem (3) hominis; in *vexillo* Judæ imaginem leonis; in *vexillo* Ephraim imaginem bovis; in *vexillo* Dan imaginem aquilæ. *P. Fagius Num.* 2. *Aben-Esra ibid.* Quæ quatuor animalia memorantur ab *Ezech.* I. 10. ad delineandam Angelorum naturam; nam Angeli ex hoc versu describi possunt, quòd sint Spiritus intelligentes, ut Homo; potentes, ut Leo; Ministratorii, ut Bos; & celeres, ut Aquila. *Tremell. in Ezech.* I.

Hanc

(3) Si quæ signa expressa fuerunt in istis quatuor *vexillis*, credo, quòd fuerint, quæ refert *Aben-Esra*, siquidem quæ aptam analogiam habent. Nam populus Dei & electi sunt milites, quibus in hoc mundo leonino animo pugnandum, & bovinâ tolerantiâ & stabilitate laborandum & non cedendum, & aquilinâ celeritate à castris Diaboli ad Deum Zebaoth transeundum; & quibus angelica seu humanâ prudentiâ & omni stratagemate utendum, ut capiant & lucrentur animas Duci Jesu, & augeant exercitum filiorum Dei, item ut eludant machinas & technas Satanæ. Cabbalistæ autem his quatuor *vexillis* inscriptas dicunt fuisse quatuor literas יהוה, fabulantes iisdem quatuor præcipuos menses & quatuor præcipua Zodiaci signa respondisse, nimirùm *arietem*, *cancrum*, *libram*, & *capricornum*, & influentiam suam in ea habuisse.

Hanc Cherubinorum descriptionem (4) habes *Apoc.* IV. 6.

XI. Per quæ quatuor animalia, juxta multorum Patrum sententiam, figurantur *Evangelistæ quatuor. Hieron. ad init. sui comment. in Matth.* Item *Gregor. Homil. l.* 4. *Ezech. ab Hieron.* dissentit *August. in Matth.* & *Marc.* nam in leone Matthæum, Marcum in homine putat adumbratum. *August. de consens. Evang. l.* 1. *c.* 6. Ita vulgò putant, quòd *Homo Matthæum* adumbrârit, quia Evangelium exorditur *generatione* Christi secundùm humanitatem; *Leo Marcum*, qui suum Evangelium inchoat voce Leonis, rugientis in deserto; *Vox clamantis in deserto; Bos Lucam*, quia inchoat cum Sacerdote Zacharia; & *Aquila Johannem*, quoniam altiùs evolat, initium de Deitate Christi capiens.

XII. Sic videmus, quomodo metati sint sua *castra*; sequitur ipsorum *motio* & *progressus*; ubi annotanda I. Ipsorum *motio* in itinere per desertum. II. Ipsorum *eductio* in bellum. I. Quod attinet *motionem* in itinere; aut progressi sunt, aut constiterunt ratione nubis, quæ ipsos comitabatur; scil. si illa se aut moveret aut sisteret; cujus modus describitur *Num.* X.

XIII. Summatim observemus, quòd, cùm Deus

(4) Quid per *Cherubinos* denotetur superiùs annotatum est.

Deus nubem (*) tolleret, Mose precato, & signo ad movendum à Sacerdotibus edito, tum moverit primum *vexillum*, *Juda* cum *Isaschar* & *Zabulon*, subsequentibus *Gersonitis* & *Merarithis*, qui asseres & pelles Tabernaculi curribus ferebant. Tubis alterum signum dantibus, movebant *Ruben*, *Simeon*, & *Gad*, sequentes Tabernaculum. Post hos ibant *Kohathitæ*, medii inter duodecim Tribus, ferentes humeris suis *arcam*, *lychnuchum*, *mensam*, *altare* aliasque res sacras. Tertio tubæ signo excitum est *vexillum Ephraimi*, *Manassis*, & *Benjaminis*, sequentium Sanctuarium. Huc respexit David, orans *Psal.* LXXX. 3. *Coram Ephraïmo*, & *Benjamine*, & *Manasse excita præpotentiam tuam*, & *veni ad salutem nobis*. Quarto signo tubâ dato, prodibant cum *vexillo* suo *Dan*, *Ascher*, & *Naphthali*, quibus erat demandata cura claudorum, debilium, & ægrorum, ne quis relinqueretur, sed omnes colligerentur, unde & illud *vexillum* vocatur *acies colligens*. *Jos.* VI. 9.

Quò

(*) Celebris *Philologus Helmstadiensis*, cui Mundus curiosus multa debet, putavit *nubem* istam, quæ Israëlitis præivit interdiu, & ignem, qui præluxit noctu, fuisse *fumum* illum perpetuum ex igne perpetuo ad sidera sese, *columnæ* instar & nubis, volventem; & ignem istum, quem Iraëlitæ æternum in ara fovere debebant, *Exod.* XIII. 21. hunc castris cum sanctuario prælatum, viam errantibus monstrasse. Cui fidem haberem, nisi Deus diceretur in nube descendisse, & in nube apparuisse in monte, *Exod.* XIX. 9. ac è nube locutus esse in Sancto Sanctorum, *Lev.* XVI. 2. nisi & hanc nubem thymiamatibus accensis dare lubeat, vs. 13.

Landesbibliothek Oldenburg

Quò respexit David *Psal.* XXVII. 10. *Pater meus & mater mea dereliquerunt me; at Jehovah suscipiet me.*

XIV. II. Quod attinet *eductionem* in bellum. 1. Sacerdotes tubis edebant *sonum fractum*, *Num.* X. 9. quem vocant תְּרוּעָה *clangorem*, *vociferationem*. Hebræi duplicem *clangorem* esse statuunt, alterumque vocari תְּקִיעָה *clangorem*, alterum תְּרוּעָה *sonum fractum*; quorum ille æquabilis est vox, hic verò citus concisusque fragor; ille ad convocandos cœtus, hic ad accendendos militum animos. 2. Delectus ex toto numero Sacerdos est, qui animos populi flexanimâ oratione (ς) ad pugnam incitaret. *Deut.* XX. 2. Hunc appellabant מָשׁוּחַ מִלְחָמָה *Belli causâ unctum*. 3. Ad prælium ibant *quini* in uno ordine. *Exod.* XIII. 18. Vox חֲמֻשִׁים hoc indicat. (†)

XV. Tan-

(ς) Hic Sacerdos *belli causâ unctus* pronuntiabat illa verba *Deut.* XX. 3. 4. non sub ipsam pugnam, sed tunc, cùm ad bellum exiret populus. Verùm non tantùm istos versiculos, sed & alia quoque ex tabula aut libro publicè recitabat. *Cunæus de Rep. Hebr. l.* 2. *c.* 20.

(†) Notabilis est ille locus *Exod.* XIII. 18. *Et circumduxit Deus populum versus viam deserti ad mare rubrum* (Suph.) *Et quini ascenderunt filii Israël ex terra Ægyptiorum.* Ubi duo notanda. [1] *Mare Suph*, quod *rubrum*, & LXX. θάλασσαν ἐρυθρὰν, dicunt, propriè notare *mare Algosum*, das Schilff-Meer; nec ullâ ratione rubrum dici à rubicante sabulo, nec à coralliis, quæ in eo inveniuntur,

XV. Tandem obſervandum eſt, quomodo ſe gerere debuerint in *obſeſſione* urbis alicujus. Quod ut benè capiatur, duas has nota propoſitiones. I. *Pacem debebant offerre omnibus inquilinis & Cananæis. Deut.* XX. 10. Hoc clarè patet *Joſ.* XI. 19. 20. *Nulla fuit urbs, quæ pacem iniit cum filiis Iſraëlis, niſi Hevitæ Gibeonis incolæ; omnes ceperunt bello. A Jehova enim fuit, ut obdurarentur corda ipſorum.* Moab autem (6) & Ammon

untur, cum aqua ab oceano nihil differat, & pluribus in locis ob arenam albicantem magis candeſcat; Sed ita dici à planta quadam marina è fundo prodeunte, & plantæ *Carcago* non diſſimili. Hæc planta ſæpius à fundo ſoluta ſuo loco aquam rubro colore inficit, & in Aſia ubivis ferè creſcit. Æthiopes *ſufo* vocant & plantam, & colorem rubrum, quem ex flore illius conficiunt, & in India Orientali ad tingendos pannos uſurpant. Flos croco ſimilis eſt. [2] Iſraëlitas *quinos* h. e. militari ordine, ex Ægypto egreſſos, & poſtea eodem numero in bellum prodiiſſe. *Joſ.* I. 14. & IV. 12. *Lutherus* τὺς LXX. ſecutus, qui alibi per ἐυξώνυς & διεσκευασμένους *accinctos* & *expeditos*, reddunt, exponit **gerüſtet.** Sed prorsùs ſiniſtrè LXX. hoc loco transferunt, πέμπτῃ γενεᾷ ἀνέβησαν, *quintâ generatione aſcenderunt filii Iſraël.* Num verò *quini* inceſſerint ob facilitatem copias numerandi, an per anguſta procedendi, an aliam ob cauſam, milites viderint. Quicquid ſit, *quintus* ille numerus, infauſtus eſt, & quintationem ad Ægyptum pertinere, ſuprà diximus.

(6) De *Ammonitis* & *Moabitis* ſingulare edictum exſtat *Deut.* XXIII. quo cautum eſt, ne Iſraëlitæ ipſos unquam ad pacem ſollicitarent, tum quia commeatum ipſis non advexiſſent ex Ægypto adſcendentibus, tum quia *Bileamum* conduxiſſent adversùs Iſraëlitas. *Maimonides* tamen, referente *Cunæo l. c.* hoc notat; nempe, *quòd Iſraëlitæ*, etſi

Ammon hîc excepti sunt. *Pacem ipsorum & bonum ipsorum*, Israëli interdictum erat quærere, *Deut.* XXIII. 6. II. Non licebat Israëli *fœdus ferire cum septem populis. Deut.* VII. 2. *Exod.* XXIII. 32. XXXIV. 15. Licebat autem cum peregrinis. *Jos.* IX. 7. *Forsan in medio mei habitas, & quomodo percuterem tecum fœdus? Non; quomodo pacem componerem tecum?*

XVI. Si quis quærat, quid discriminis sit inter τὸ *pacem componere*, & *fœdus pangere*? Resp. Duplex discrimen est. 1. *Compositio pacis* erat *nuda stipulatio & promissio mutua*, ad tollendam omnem simultatem dissidiumque mutuum, ut utriusque partis vita tuta esset. *Percussio* autem *fœderis* erat *mutua solennisque devinctio*, de invicem præstanda illa promissione mutua, fiebatque externis ceremoniis, scil. dissecando bestiam, & inter partes transeundo. *Jer.* XXXIV. 18. q. d. *Ita fiat ei, & ita corpus ejus dissecetur, qui ruperit hoc fœdus.* Hæc est causa, cur Hebræi, *fœdus facere*, dicant כָּרוֹת הַבְּרִית *dividere* aut *dissecare fœdus*, quemadmodum apud Latinos dicitur *percutere fœdus*, quæ locutio fluxit ab antiquo

etsi legatos de pace non miserint ad eos, quemadmodum ad cæteros populos, tamen, si sponte suâ initio & primi eam cuperent, non repellere eos debuerint. Quicquid fuerit, illa præcepta de non paciscendo cum omnibus indiscriminatim gentibus amicitiæ fœdere, & bono eorum non quærendo, non sunt de natura novi Testamenti, quod singulos, etiam inimicissimos, amare, juvare, & salvare præcipit.

Landesbibliothek Oldenburg

quo fœderis faciendi ritu. Sacerdos enim vel Fecialis feriebat porcum silice, dicens: *qui prior defecit dolo malo, hunc tu illo die Jupiter sic ferito, ut ego hunc porcum hodie feriam. Liv. Dec. 1. lib. 1. c. 24.* Deinde 2. Israëlitæ non *componebant pacem*, nisi hâc conditione; *ut populus iste fieret tributarius. Deut. XX. 11. Percussio* autem *fœderis* stabat æqualibus utrinque legibus, sine ulla vel tributi vel servitutis conditione, uti patet ex fœdere, quod pepigit cum Gibeonitis Josua, ubi nullius omnino conditionis mentio. *Jos.* IX.

XVII. Hæc distinctio videtur mihi sequenda; utpote 1. Quæ facit ad multorum Scripturæ locorum conciliationem; ut quando Deus ait: *offer omnibus pacem, & cum nemine pange fœdus.* 2. Ostendit, quòd fraus (7) Gibeonitarum vulgari opinione major sit; nam non simpliciter quæsiverunt *pacem*, sed etiam *fœdus*; *Secate nobiscum fœdus. Jos.* IX. 6. Et 3. solvit tritam objectionem *pro juramentis inconsideratis*, quòd illa,

(7) Commodissima sunt, quæ hîc Autor habet. Nam cùm omnibus Cananitis *pax* fuerit offerenda, quæri posset, cur ergo Gibeonitæ eam, quam poterant jure, adsequi fraude tentârint? Huic objectioni occurrit Autor noster hîc. *Maimonides* tamen aliquam quoque rationem adfert dicens; *Ad Gibeonitas æquè ac ad cæteros populos missos fuisse caduceatores, quos Gibeonitæ rejecerint, spreto omni pacis consilio & remedio. Postea videntes, quòd Israëlitæ vicinos populos pacis contemptores delessent, cùm nullum apertæ magis pacis salutisque consilium suppeteret, præsentis periculi speciem adeo corda animosque ipsorum perstrinxisse, ut rem dolo tentare studuerint. Weemse Synag. Christ. l. 1. c. 6. sect. 8. paragr. 4.*

licèt illicita, obligent. Objectio verò ita habet: *Fœdus, quod Josua inconsideratè pepigit cum Gibeonitis, illicitum fuit, & tamen Josua illud servavit; ruptumque à Saule, Gibeonitas percutiente, ultus est Deus. 2. Sam.* XXI. 1. *Ergo &c.* Dico, quòd solvat hanc objectionem, quia, sedulò contemplando factum Josuæ, reperiemus, juramenta inconsiderata eò usque & tantum eò usque esse obligatoria, quoad convenit inter ipsa Verbumque Dei. Verbum Dei volebat, Gibeonitas esse tutos à vitæ periculo, quoniam pacem accipiebant; huc usque ergo fœdus illud in suo vigore mansit. Rursùs Verbum Dei requirebat, Cananitas acceptâ pace oportere esse tributarios; hîc fœdus illud nullam vim habuit, proptereaque fecit ipsos Josua *lignorum putatores & aquam haurientes*; quod fuit tributi species, juxta locutionem Scripturæ; *tributum scil. corporis*, non *æris*; quo sensu Ægyptii præfecti, qui cuivis suam statam operam demetiebantur, in Hebr. vocantur שָׂרֵי מִסִּים *præfecti tributorum, Exod.* I. 11.

CAP.

CAP. IX.

De Mensura.

I. MEnsuræ, Hebræis ut & omnibus aliis nationibus usitatæ, duum fuerunt generum. 1. Quædam *mensuræ applicationis*, veluti *spithama*, *ulna* &c. 2. Quædam *mensuræ capacitatis*, veluti *pintæ*, *sextarii*, & *modii* &c.

II. 1. *Mensuræ applicationis*, in Scriptura quæ occurrunt, sunt sequentes, quibus fraus omnis abesse debuit. Fundamentum harum *mensurarum* erat latitudo tot & tot granorum hordeaceorum mediocri magnitudine, juxta se positorum.

III. אצבע *Digitus*, seu latitudo pollicis, complectebatur sex grana hordei corpore juncta. *Arias Montanus Thubal-Caïn.* Verùm licèt *digitus* per rotundam supputationem pro *pollice* sumatur, *quatuor tamen digiti*, si accuratè velimus loqui, *constituunt tres pollices. Franc. Jun. in Ezech.* XL. 5. Hujus fit mentio *Jer.* LII. 21.

IV. *Palmus*; (†) qui duplex fuit, *palmus minor*,

(†) *Palmus* & *Palma* aliquo modo differunt. Illud est mensuræ genus; estque vel *minor* vel *major*. Minor est 4. digitorum; major duodenûm. Hoc autem notat volam manûs, Græcè πάλαμην. Ab hac dictione dicta est *palma* arbor, quòd expansis est ramis, in modum palmæ hominis. Hinc & fructus ejus à similitudine *Digitorum* vocantur Δάκτυλοι, *Germ.* Datteln.